

Bushkritik avgjorde

BARACK OBAMAS KLARA SEGER i USA:s presidentval är historiskt. Främst genom den starka symboliken i att det är en afroamerikansk man – med mellannamnet Hussein – som den 20 januari kommer att svära presidenteden. Att det var snubblande nära att Hillary Clinton tog hans plats och att till slut en annan kvinna för första gången blev vicepresidentkandidat är också starka symboler för ett USA redo för förändring. Barack Obamas förmåga att entusiasmera och mobilisera breda folklager imponerar och visar att mycket kampanjpenningar och modern teknik inte måste stå i motsättning till gräsrotsengagemang.

Men det ska också slås fast att Obamas glödande retorik om förändring inte motsvaras av handfasta, sakpolitiska löften. Den främsta orsaken till hans seger var de åtta åren med George W Bush i Vita huset. Det var mot Bush talet om förändring tog spjörn medan John McCain gjordes till bifigur. Och med tanke på att Bushs presidentskap är det mest korrupta, reaktionära och våldsamma på åtskilliga decennier är Obamas valseger förvånansvärt liten.

PÅ ÅTTA ÅR HAR BUSH startat två krig, varav Irakkriget motiverades med rena lögnen och bröt mot allt vad internationell rätt heter. Bush har utvecklat en ny och korrupt form av privat-offentligt partnerskap: Staten står för pengarna medan allt mer av kriget utförs av privata företag. Bush har drivit gynnandet av storföretagen och de allra rikaste väljarna så långt att hänsynen till nationalräkenskaperna fullständigt åsidosatts. Budgetunderskotten är så djupa att reformutrymmet för den kommande presidenten är starkt begränsat, allra särskilt sedan ekonomin nu befinner sig i fritt fall. Bushs gäng passar då på att en sista gång snatta ur statens kassakista. Den "bailout" på 700 miljarder

dollar som kongressen under vånda beslutat om håller – enligt Naomi Klein i Aftonbladet i måndags – på att omvandlas till en ren gåva till Wall Street utan krav på motprestationer. Till Bushs eftermäle hör också sönderstrimlandet av Kyoto-protokollet, det grava åsidosättandet av rättssäkerhet och personlig integritet samt förnyat abortmotstånd.

ATT EFTERTRÄDA ett sådant lågvattenmärke gör utgångsläget enkelt för Obama, men det försvåras betydligt av att landet är i sådant uselt skick och backen tillbaka uppåt därför lång och brant. Utlovade skattesänkningar för 95 procent av hushållen och subventionering av sjukförsäkringar, ökade militärutgifter och storsatsning på fem miljoner gröna jobb kan bli svåra att uppfylla i det prekära ekonomiska läget.

Att stå fast vid tal om att förbättra utbildningen och underlätta facklig organisering är lättare i en valrörelse än i Vita huset. Inte ens Obamas främsta profilfråga – ett snabbt tillbakadragande av truperna ur Irak – är enkel att uppfylla. Hans starka stöd till Israel och beroende av amerikanska storföretag begränsar handlingsutrymmet ytterligare i utrikesfrågor och i exempelvis de internationella klimatförhandlingarna.

Efter åtta år med Bush och en historisk valrörelse ställs nu enorma förhoppningar på Barack Obama som kommer att vara omöjliga att leva upp till. Stark entusiasm övergår snabbt i besvikelse. Den folkrörelse han byggt upp i valkampanjen kan även bli ett vapen emot honom.

Men låt oss inte ta ut förlusten i förskott utan hoppas på att Obamas seger är ett tecken på och blir ett bidrag till verkliga politiska förändringar.

Ur veckotidningen Arbetaren nr. 45 2008. **RW**

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.